

РЕШЕНИЕ

№ 42423

гр. София, 17.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 67 състав, в
публично заседание на 25.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Лилия Йорданова

при участието на секретаря Мая Георгиева, като разгледа дело номер **9880** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Образувано е по жалба вх.№Е-12-00-180/02.09..2025г /п.к.01.09.2025г./ по описа на КЕВР от ПК „Левски“ ЕООД с ЕИК[ЕИК], представлявано от А. К. Б. - управител чрез адв. К. С. /САК/ с адрес за връчване на книжа и призоваване [населено място], 1000, [улица], ет.3 срещу Решение №Ж-699/06.08.2025г. на КЕВР, с което на осн. чл.22, ал.1 и ал.7 от ЗЕ във връзка с чл.147, ал.1 от Наредба №3 е прекратено административното производство, образувано по жалба вх.№Е-12-00-180/27.05.2025г, съвместно подадена от ПК „Левски“ ЕООД и „Болкан Инвестмънт Груп-Б.И.Г.“ ЕООД срещу „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД.

В жалбата са изложени съображения, че решението е незаконосъобразно, тъй като е постановено при съществено нарушение на производствените правила и неправилно приложение на материалния закон. Изложени са доводи, че в сезиращата КЕВР жалба са изложени твърдения, че „стълбът е силно корозирал и се наблюдава растителност в близост до стълба и до електрическите жици, преминаващи през посочения стълб. Електрическите жици преминават над водни площи и над частни имоти, в които има басейн, ползван от живущите, както и над река, граничеща между двата имота“. В същата е посочено също, че съществува реална заплаха за живота и здравето на хората в частните имоти, което не е взето в предвид при постановяване на решението от страна на КЕВР, т.е. комисията не е предприела необходимите мерки да изясни фактическата обстановка и е възприела обстоятелствата, посочени в становището на ЕР ЮГ по жалбата. На следващо място се твърди, че неправилно са приложени нормите на чл.64, ал.5 и чл.73, ал.1 от ЗУТ, тъй като те се прилагат само при извършвано строителство или планирано или

предстоящо строителство, какъвто не е процесният случай и е следвало да приложи правилата на чл.195 и чл.196, ал.3 от ЗУТ. Иска се отмяна на Решение №699/06.08.2025г на КЕВР със задължителни указания да се произнесе по същество на спора.

В съдебно заседание жалбоподателят не е представляван. В депозирана писмена молба изразява становище по същество, като моли решението да бъде отменено.

Ответникът – Комисия за енергийно и водно регулиране, чрез юрк. К., оспорва жалбата и моли същата да бъде оставена без уважение. Претендира юрисконсултско възнаграждение, като прави възражение за прекомерност на претендираните от жалбоподателя разноски. В дадения от съда срок представя писмени бележки.

Заинтересованата страна „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД не се явява, не се представлява. В становище от 18.11.2025г процесуален представител моли жалбата да бъде отхвърлена и изразява становище по същество, като се иска присъждане на разноски по списък.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, установи от фактическа страна следното:

На 27.05.2025г от страна на ПК „Левски“ ЕООД и „Болкан Инвестмънт Груп-Б.И.Г.“ ЕООД съвместно подават жалба до Комисията за енергийно и водно регулиране с вх.№Е-12-00-180/27.05.2025г /л.26-27/. Същата е с предмет „Искане за преместване на ВИС 20kW на разединителен ъглов железен стълб /РОС/ за трансформатор 1 и 2 в [населено място], [община]. Жалбоподателите са възразили срещу местоположението на енергийно съоръжение, собственост на ЕР ЮГ. Според жалбата е належаща необходимостта от предприемане на спешни мерки по отношение преместването на разединителен ъглов железен стълб /РОС/ за трансформатор 1 и 2 в [населено място], тъй като стълбът е силно корозирал, наблюдава се растителност, в непосредствена близост не само до него, но и до електрическите жици, преминаващи през посочения стълб. Отделно в жалбата е отбелязано, че електрическите жици преминават над водни площи, както и през два частни имота, с индивидуализиращи белези в жалбата. Съгласно жалбата кабелите носители на високо напрежение преминават непосредствено над жилищните сгради в двата имота и в близост до същите се намира басейн, който се използва от живущите. Съгласно жалбата съществува реален риск за живота и здравето на хората в тези имоти, като високото напрежение преминава и над река, граничеща с имотите. Иска се от КЕВР да разпорежи преместване на всички съоръжения от ВИС 20 kV извън територията на частни жилищни имоти в населеното място, при спазване на всички предвидени законови процедури, да задължи оператор да поеме всички разходи по преместването на високото напрежение и възстановяването на увредените от дейностите сгради и инфраструктура и да предприеме съответните административни действия за обезопасяване обхвата на трасето.

Тъй като жалбата не е подадена по реда на чл.143, ал.3 от Наредба №3/21.03.2013г за лицензиране на дейностите в енергетиката /Наредба №3/, КЕВР, в съответствие с чл.142, ал.5 и чл.143, ал.4 от Наредба №3 същата е изпратена на „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД с писмо изх.№Е-12-00-180/10.06.2025г /л.25/ е изпратила жалбата за разглеждане по компетентност и изпращане в КЕВР на становището в дружеството в срок 7-дни от получаване на писмото.

Т. е постъпило в КЕВР с вх.№Е-12-00-180 от 18.06.2025г /л.21-22/. В становището се посочва, че от страна на ЕР ЮГ ЕАД е извършена проверка, съгласно която посоченият железобетонен стълб, който е част от извод средно напрежение „К.“ от подстанция Котел, както и минаващите през имотите на жалбоподателите проводници /също част от хранващата въздушна линия средно напрежение /ВЛСН/, собственост на ЕР ЮГ са в добро техническо състояние. Тази ВЛСН е енергиен обект по см.§1, т.23 от ДР на ЗЕ и е изградена при действащите към онзи момент нормативни документи, като същата хранва клиентите в това населено място. Дружеството

пояснява, че ако са налице бъдещи инвестиционни намерения, няма пречка, когато във връзка с ново строителство е необходимо да се измени положението или устройството на изградени улични подземни и надземни мрежи и съоръжения, съответните дейности да се извършат от възложителя на новото строителство за негова сметка, при спазване на предвидения в ЗУТ ред, след одобряване на необходимите проекти, съгласувани с експлоатационните дружества, чиито мрежи и съоръжения са засегнати и след издаване на разрешението за строеж. Посочва се, че изместването на енергиен обект, за който са възникнали законови сервитутни права, е възможно да се извършат единствено при условията на чл.64, ал.5 и чл.73, ал.1 ЗУТ, като изместването е за сметка на този, който го иска. Ако пък съоръжението представлява пречка, съгласно становището е възможно жалбоподател да подаде искане за сключване на договор за изместване на енергиен обект, като посочи неговите изисквания и предпочитания за изпълнение на отделни СМР, свързани с дейностите по изграждане на съоръженията, предвидени за изместване.

По жалбата на ПК „Левски“ ЕООД и „Болкан Инвестмънт Груп-Б.И.Г“ ЕООД е изготвен Доклад с вх. № Е-ДК-972/31.07.2025 г. (л. 17-18), както и проект на решение.

На 06.08.2025 г. е проведено закрито заседание на КЕВР и е разгледана жалбата на ПК „Левски“ ЕООД и „Болкан Инвестмънт Груп-Б.И.Г“ ЕООД, за което е съставен протокол № 234/06.08.2025г (л.13-16). На същото заседание Комисията е одобрила Доклада и приела процесното Решение № Ж-699/06.08.2025г. (л.9-10), с което, на основание чл.22, ал.1 и ал.7 от ЗЕ във връзка с чл.147 от Наредба №3 е прекратила административното производство, образувано по жалба вх.№Е-12-00-180/27.05.2025г, подадена от ПК „Левски“ ЕООД и „Болкан Инвестмънт Груп –Б.И.Г.“ ЕООД срещу „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД.

Като фактически и правни основания за приемане на решението Комисията е посочила следното: Относно искането за изместване преминаващ през имотите на жалбоподателите електропровод средно напрежение е прието, че той представлява енергиен обект по смисъла на §1, т.23 от ДР на ЗЕ и е елемент на техническата инфраструктура на електроразпределителното дружество по смисъла на чл.64 ЗУТ. Изместването на съществуващо енергийно съоръжение, част от електроразпределителната електроенергийна мрежа на лицензионната територия на ЕР ЮГ, се осъществява по реда и условията на чл.64, ал.5 и/или чл.73, ал.1 от ЗУТ, съгласно които промени в положението или устройството на заварени строежи – подземни и надземни мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, случаите на предвидени за изместване в подобрените устройствени планове и специализираните схеми към тя проводи и съоръжения, съответните работи се извършват от възложителя на новото строителство за негова сметка, след одобряване на необходимите проекти, съгласувани с експлоатационните дружества, чиито мрежи и съоръжения са засегнати и след издаване на разрешение за строеж. Посочен е електронния адрес, на който са публикувани условията и начинът за изместване на съоръжения, собственост на ЕР ЮГ, като при желание за изместване на енергийното съоръжение, следва жалбоподателите да заявят услугата проучване и изготвяне на договор за изместване на енергиен обект по чл.64 от ЗУТ. Тъй като жалбоподателите не са заявили такава услуга, ЕР ЮГ не е следвало да започне процедура по изместване на съоръжения съгласно изискванията на чл.64, ал.5 и/или чл.73, ал.1 ЗУТ. С тези аргументи е прието, че жалбата е неоснователна.

Решението е връчено на ПК „Левски“ ЕООД на 18.08.2025 г., видно от приложеното на л. 12 известие за доставяне.

Жалбата е подадена в срок, от лице с правен интерес от оспорването, поради което съдът я намира за допустима.

Разгледана по същество, жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения

административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Решение № Ж-699/06.08.2025г е издадено от компетентен орган, в рамките на правомощията му, регламентирани в чл. 22, ал. 1, т. 2 и ал. 7 ЗЕ и чл. 147 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г., при наличие на необходимия кворум съгласно чл. 13, ал. 3, т. 1 ЗЕ.

С оглед разпоредбата на чл. 22, ал. 1, т. 1 ЗЕ, според която КЕВР разглежда жалби на ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи, свързани с изпълнението на задълженията им по този закон, решението е издадено от компетентен орган. С оглед задълженията на КЕВР съгласно чл.22, ал.1,т.1 от ЗЕ да разгледа и да се произнесе по всяка подадена до нея жалба, касаеща изпълнението на задълженията на енергийните дружества, произтичащи от закона и от лицензията, приетото решение е издадено изцяло в рамките на материалната компетентност на административния орган.

Обективизирано е в предвидената в закона писмена форма при формално спазване на изискването за посочване на фактическите и правни основания за издаването му.

Съдът намира, че при постановяване на Решение № Ж-699 е допуснато съществено нарушение на производствените правила (чл. 35 и чл. 36 АПК), включително поради неприлагане от Комисията на принципа на служебното начало по чл. 9, ал. 1 и ал. 2 АПК, задължаващ административният орган /вкл. и КЕВР/ да започне, проведе и приключи административното производство, като събере служебно всички необходими доказателства за изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая, дори когато няма искане от заинтересованите лица. Неспазването на тези процесуални правила на практика е довело до издаване на акт при неизяснена фактическата обстановка, поради което настоящият съд е поставен в невъзможност да прецени правилното приложение на материалния закон.

Безспорно е по делото, че стълбът представлява енергиен обект по смисъла на §1,т.23 от ДР на ЗЕ. Няма спор относно местоположението на електрическия стълб и това, че през имотите, находящи се в [населено място] и описани в сезиращата КЕВР жалба, [община], област С. преминават хранващи проводници, част от хранващата въздушна линия средно напрежение /ВЛНС/ са собственост на ЕР ЮГ ЕАД. Спорен е въпроса дали жалбата до КЕВР съставлява единствено искане за изместване на съществуващо енергийно съоръжение, част от разпределителната електроенергийна мрежа на лицензионната територия на ЕР ЮГ и осъществяването му по реда и условията на чл.64, ал.5 и/или чл.73, ал.1 от ЗУТ или това искане е продиктувано с оглед безопасността на стълба и дали се касае за наличие на опасност за хората и околните сгради, съответно от необходимостта от гарантиране на тяхната безопасност.

Според настоящия състав КЕВР е бил сезиран като във връзка с местоположението на стълба, така и с неговата безопасност. Аргументи за това се намират в съдържанието на жалбата до КЕВР. В първата част е обяснено наличието на опасност във връзка с компрометирания стълб за трансформатор 1 и 2 в [населено място], и кабелните носители, преминаващи непосредствено над жилищните сгради в имот с идентификатор 36854,88,22,2, включващ масивна жилищна сграда в процес на реновиране и УПИ ПИ VII от кв.21 по регулационния план на [населено място], [община] и направено искане да бъдат преместени съоръженията извън територията на частни жилищни имоти в [населено място]. Във втората част на заявлението действително се иска преместването на съоръженията, като оператор да поеме всички разходи по преместването на високото напрежение и възстановяване на увредените от дейностите в тази връзка сгради и инфраструктура и предприемане действия за обезопасяване обхвата на трасето, но горното е

продиктувано с оглед състоянието на съоръженията, описани в първата част на сезиращата КЕВР жалба. С оспореното решение КЕВР приема, че е сезиран с искане ЕР ЮГ да измести преминаващ през имотите им електропровод средно напрежение, като за изместването са приложими реда и условията на чл.64, ал.5 и/или чл.73, ал.1 от ЗУТ и при желание за изместване на съоръжението, е необходимо да се заяви услугата Проучване и изготвяне на договор за изместване на енергиен обект по чл.64 от ЗУТ, като жалбоподател не е заявил такава услуга и ЕР ЮГ не е бил надлежно сезиран да започне процедура по изместване на съоръжения. По отношение изразеното в сезиращата КЕВР жалба състояние на съоръжението и твърдяното наличие на опасност във връзка с компроментирания стълб КЕВР не се е произнесла с оспореното решение и не е събрала доказателства в тази връзка. В производството пред КЕВР единствено е изискано становище от ЕР ЮГ ЕАД, както и е посочено, че от отговора на същото е видно, че съоръжението и преминаващите през имотите проводници, част от хранящата въздушна линия средно напрежение са в добро техническо състояние. Доводите в жалбата не са коментирани и взети в предвид от КЕВР, като не са приобщени по преписката съставените от ЕР ЮГ ЕАД писмени доказателства, обосноваващи извода за добро техническо състояние на съоръжението и проводниците – протоколи от проверка, веществени доказателства и др. Съгласно чл.143, ал.4 от Наредба №3 в случаите, когато жалбата не е подадена чрез съответното енергийно предприятие или В и К оператор, комисията изпраща подадената жалба на енергийното предприятие или В и К оператора, като изисква извършването на проверка и изпращане в комисията на жалбата, заедно със становището на дружеството, както и цялата преписка по жалбата, в 7-дневен срок от получаване на жалбата. Преписка по жалбата не е изисквана и съответно не е представяна на КЕВР. Видно от Решение №Ж-699/06.08.2025г като доказателство са представени единствено следните документи: 1. Жалба №Е-12-00-180/27.05.2025г и 2. Отговор на ЕР Юг по жалбата. А видно от становището на ЕР ЮГ ЕАД в т.1 изрично е посочено, че жалбата съдържа оплакване и несъгласие както от техническото състояние, така и от местоположението на електрически стълб, включително и на преминаващи хранящи проводници през имоти, намиращи се в [населено място]. В становището е отразен резултат на извършена проверка от служители, без приложени документи, относими към извършването на тази проверка. Следователно КЕВР не се е произнесла по цялата преписка по жалбата, тъй като е приобщено единствено становището на ЕР ЮГ ЕАД.

Според съда са неотнормирани разпоредбите на чл. 64, ал.5 и чл. 73, ал.1 от ЗУТ, които действително касаят изменението на положението или устройството на заварени подземни надземни мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, но само във връзка с извършвано строителство, какъвто не е настоящия случай. Съгласно чл. 64, ал. 5 ЗУТ, когато във връзка с ново строителство е необходимо да се измени положението или устройството на заварени строежи - подземни и надземни мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура, съответните работи се извършват от възложителя на новото строителство за негова сметка след одобряване на необходимите проекти, съгласувани с експлоатационните дружества, чиито мрежи и съоръжения са засегнати, и след издаване на разрешение за строеж. Разпоредбата на чл. 73, ал. 1 от своя страна предвижда, че когато във връзка със строителството е необходимо да се измени положението или устройството на изградени улични подземни и надземни мрежи и съоръжения, съответните работи се извършват от възложителя на новото строителство за негова сметка след одобряване на необходимите проекти, съгласувани с експлоатационните дружества, чиито мрежи и съоръжения са засегнати, и след издаване на разрешение за строеж. Посочените разпоредби не са приложими, тъй като не се касае за ново строителство, а и въобще по делото няма никакви данни, че сезирането на КЕВР с въпроса относно преместването на процесния стълб е свързано

по някакъв начин с планирано или предстоящо строителство.

В случая искането на ПК „Левски“ ЕООД до КЕВР е обусловено изцяло от твърдяно наличие на опасност за хората и околните сгради, съответно от необходимостта от гарантиране на тяхната безопасност. В хода на производството по разглеждане на жалбата КЕВР не е събрала достатъчно данни, че състоянието на съоръжението обективно не е добро и е необходимо провеждането на обезопасителни мероприятия. В административния акт само е отбелязано становището на ЕР ЮГ ЕАД в обратния смисъл, че е извършена проверка от служители на ЕР ЮГ ЕАД и същите са приели, че посоченият железобетонен стълб, който е част от извод средно напрежение „К.“ от подстанция Котел, както и минаващите през имотите на жалбоподателите проводници /също част от захранващата въздушна линия средно напрежение/ са в добро техническо състояние. Извършено е съществено нарушение на административнопроизводствените правила по см. чл.146, т.3 от АПК, тъй като при издаването на ИАА не са събрани и приобщени доказателства в подкрепа на становището на ЕР ЮГ ЕАД за добро техническо състояние на съоръженията, не е изисквала становище от трети лица –кмета на [населено място], нито писмени доказателства за направените проверки от служители на ЕР ЮГ ЕАД, нито веществени доказателства и съответно не се е произнесла по сезиращата КЕВР жалба в цялост, а именно дали въпросният стълб представлява опасност за живота и здравето на хората и дали съществува опасност от компрометирания стълб. Процесното решение е издадено на основание чл.22, ал.1 от ЗЕ, съгласно която Комисията разглежда жалби на: 1. Ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи...“. Съгласно чл.41а от ПЗР на ЗЕ „Ползвател на мрежата“ е: а/ физическо или юридическо лице – ползвател на електропреносна и/или електроразпределителна мрежа, доставящо електрическа енергия в електропреносната и/или електроразпределителна мрежа или снабдявано от такава мрежа. В настоящия случай жалбоподател отговаря на определението „ползвател“. Съгласно чл.69 енергийните предприятия са длъжни да извършват дейността си в интерес на обществото и на отделните клиенти и в съответствие с изискванията на този закон и другите нормативни актове, като обезпечават сигурността на снабдяването, включително защита на обектите, представляващи критична инфраструктура в енергетиката, непрекъснатостта и качеството на електрическата и топлинната енергия и природния газ, ефективното използване на горивата и енергията, опазването на околната среда, живота, здравето и собствеността на гражданите. Съгласно т.3.1.6 от лицензия №П-140-07/13.08.2004г издадена от КЕВР на ЕР ЮГ за дейността „разпределение на електрическа енергия“ лицензиантът експлоатира, поддържа и развива мрежата, като в максимално възможна степен отстранява всякакви предвидими опасности за персонала, потребителите и за други лица както по време на нормални експлоатационни условия, така и в случаи на авария и спазва действащите правила и норма за здравословни и безопасни условия на труд. Съгласно чл.124 от Наредба №9 за техническата експлоатация на електрически централи и мрежи „Техническото обслужване и плановите ремонти се извършват във вид и по обем, осигуряващ поддържането в изправно и работоспособно състояние на сградите и съоръженията, като се отчита тяхното фактическо състояние“. Действително техническият контрол е вменен на енергийните дружества, но при неупражняването му, Комисията има правомощия да се произнесе по жалби на потребители, когато те са засегнати /в този смисъл е Решение №8363 от 04.08.2025г на ВАС, Трето отделение, постановено по адм.д.№8193/2024г/.

Дали в случая са налице условията на чл.64, ал.5 и/или чл.73, ал.1 от ЗУТ, към които очевидно насочват доводите в писмото на ЕРД, или тези на чл.195 и чл.196, ал.3 от ЗУТ, сочени в жалбата до АССГ следва да се провери от Комисията при новото произнасяне по жалбата на ПК „Левски“ ЕООД след изясняване на обстоятелството за обективното техническо състояние на

железобетонния стълб и преминаващите през имота на жалбоподател проводници, част от захранващата въздушна линия средно напрежение – обект по см. §1, т.23 от ДР на ЗЕ и съответно спазване изискванията в лицензия №Л-140-07/13.08.2004г.

Воден от горното и на основание чл. 173, ал. 2 АПК, Административен съд София –град, III отделение, 67-и състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № Ж-699 от 06.08.2025 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране.

ИЗПРАЩА делото като преписка на Комисията за енергийно и водно регулиране за ново произнасяне по жалба вх. № Е-12-00-180 от 27.05.2025 г., подадена от ПК „Левски“ ЕООД срещу „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД, при съобразяване на указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в настоящото решение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му.

На основание чл. 138, ал. 3 АПК препис от решението да се изпрати на страните по реда на чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: